

ubóstwu i wykluczeniu społecznemu), rozbudowa systemu bezpieczeństwa socjalnego i przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, wdrażanie aktywnej lokalnej polityki społecznej, kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych (kształtowanie pozytywnych postaw wobec niepełnosprawności, rozwój systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i zapewnienie dostępu do usług społecznych), budowa systemu wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym, rozwój służb społecznych oraz instytucjonalny rozwój usług społecznych i ich koordynacji, tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi młodego pokolenia w rodzinie i środowisku pozarodzinnym, objęcie pomocą w szerokim zakresie osób bezdomnych, niezaradnych życiowo oraz zagrożonych patologią i uzależnieniami, tworzenie warunków do większej aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.

W Strategii opracowanej przez Ośrodek nie określono:

- sposobu i terminu realizacji poszczególnych celów Strategii,
- kosztów realizacji ww. celów,
- mierzalnych wskaźników realizacji,
- źródeł finansowania.

[Dowód: akta kontroli, str. 343- 346]

W powyższym zakresie Pani Maria Ignatowska – Dyrektor Ośrodka podała, że:

- Strategia miała być dokumentem „elastycznym” tzn. dostosowanym do zmieniających się zjawisk i problemów. Jej celem miało być nakreślenie kierunków rozwiązywania najważniejszych problemów społecznych miasta. Miała również stanowić podstawę do opracowywania i wdrażania szczegółowych programów pomocowych zarówno z zakresu profilaktyki uzależnień, jak i wspierania osób niepełnosprawnych, a także programów przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu. Strategia nie jest planem gospodarczym, czy precyzyjnym planem działania lecz materiałem programującym życie społeczności lokalnej – mieszkańców Włocławka. Strategia jako wizja społeczeństwa miasta za 10 – 15 lat nie zawierała szczegółowych dat realizacji przedsięwzięć i źródeł finansowania albowiem dane te powinny zawierać szczegółowe programy pomocowe opracowane zgodnie z kierunkami działań zawartymi w strategii.
- W czerwcu 2007 r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu zbierając materiały do Bilansu Potrzeb na rok 2008 dla województwa Kujawsko – Pomorskiego jasno określił wymogi konstrukcyjne i merytoryczne z jakich powinna składać się strategia, a w momencie wdrażania jako Instytucja Pośrednicząca II Stopnia Programu



Operacyjnego Kapitał Ludzki określił termin uzupełnienia ewentualnych braków w dokumencie na dzień 31 grudnia 2008 r.

- W związku z powyższym aktualnie trwają prace nad aktualizacją i uzupełnieniem. Dokument, po uzgodnieniu z organizacjami pozarządowymi, zostanie przedłożony w formie projektu uchwały pod obrady Rady Miasta Włocławek w miesiącu październiku 2008 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 353, 433-434]

2.2 Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa

Ośrodek posiadał zorganizowany jeden punkt konsultacyjny poradnictwa specjalistycznego przy Sekcji Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego ul. Żytnia 58 (osiedle Kazimierza Wielkiego). Porady udzielane były bezpłatnie. Jak wynikało z informacji, przyjęcia osób odbywały się w godzinach od 8:00 do 18:00 przez 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), a w sytuacjach szczególnych działano w miejscu zamieszkania osoby.

W badanym okresie pracownicy Ośrodka udzielili zarejestrowanych w dziennikach przyjęć następujących porad :

Tabela nr 4

Porady udzielone przez	2007 r.		I półrocze 2008 r.	
	Liczba osób	Ilość porad	Liczba osób	Ilość porad
Radcę prawnego	283	571	137	197
Psychologa	194	575	131	380
Pedagoga	119	198	62	117
Socjoterapeuty	23	59	18	48
Porady socjalne	816	2020	460	1182

Szczegółowe zasady uzyskania pomocy i poradnictwa specjalistycznego określono w Regulaminie MOPR (§ 15). Porady specjalistycznej można było uzyskać poprzez pocztę elektroniczną email.

Porad osobiście udzielały osoby (specjaliści) zatrudnieni w Ośrodku, tj.:

- psycholog (pełen etat) : mgr psychologii, dodatkowo ukończone Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;



- pedagog (1/5 etatu): mgr pedagogiki, dodatkowo ukończone Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- prawnik (1/5 etatu): mgr prawa z aplikacją radcowską;
- specjalista pracy socjalnej (pełen etat): mgr polityki socjalnej, dodatkowo ukończone Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- starszy pracownik socjalny (pełen etat): mgr socjologii, dodatkowo ukończone Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- starszy pracownik socjalny (pełen etat): średnio- dyplomowany pracownik socjalny, dodatkowo ukończone Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- socjoterapeuta (umowa zlecenie): mgr filologii polskiej, dyplomowany socjoterapeuta;
- kierownik Sekcji Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego (pełen etat): mgr pedagogiki specjalność - polityka socjalna, dodatkowo ukończone Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz podyplomowe studia w zakresie Organizacji Pomocy Społecznej.

[Dowód: akta kontroli, str. 189-197]

2.3. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym

2.3.1. Sprawami rodzinnej opieki zastępczej zajmowały się trzy osoby:

- Anna W. – wyższe magisterskie na kierunku pedagogika,
- Jadwiga T. – wykształcenie średnie techniczne,
- Barbara K. – wykształcenie wyższe zawodowe na kierunku pedagogika.

[Dowód: akta kontroli, str. 179-181]

W badanym okresie utworzono 35 rodzin zastępczych dla 41 dzieci. Wszystkie rodziny zastępcze funkcjonowały na podstawie orzeczenia wydanego przez sąd opiekuńczy. Rozwiązano ogółem 8 rodzin zastępczych, w tym:

- jeden wniosek kuratora z uwagi na zaniedbania opiekuńczo – wychowawcze,
- jeden wniosek z urzędu – powrót dziecka do matki biologicznej,
- jeden wniosek rodzica zastępczego z uwagi na zgon żony – mężczyzna niewydolny wychowawczo,

Handwritten signature: d. Myon

Handwritten mark

- jeden wniosek matki biologicznej – odzyskała prawa rodzicielskie,
- jeden wniosek rodziny z uwagi na trudności wychowawcze,
- jeden wniosek Ośrodka z uwagi na trudności wychowawcze,
- w dwóch przypadkach nastąpiło rozwiązanie rodziny zastępczej z powodu zgonu osoby pełniącej tę funkcję – dzieci zostały umieszczone w innej rodzinie zastępczej.

W badanym okresie Ośrodek nie występował do sądu rodzinnego o przywrócenie praw rodzicielskich i powrót dziecka do rodziny biologicznej.

Inicjowanie i rozwijanie przez Ośrodek rodzinnych form opieki nad dziećmi odbywało się poprzez współpracę z Ośrodkiem Adopcyjno- Opiekuńczym. W celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i tworzenia rodzinnych domów dziecka podejmowano szereg działań promujących ideę rodzinnej opieki zastępczej poprzez lokalną prasę, współpracę z radiem i lokalną telewizją. W latach 2007-2008 zorganizowane były „Dni otwarte” w Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym. Zainteresowanie społeczeństwa było znikome.

Przed wydaniem orzeczenia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej w każdym przypadku sąd rodzinny zasięgał opinii Ośrodka o rodzinie. W 2007r. w dwóch przypadkach Ośrodek wskazał wątpliwości z uwagi na brak spełnionego warunku posiadania własnego stałego źródła dochodu przez kandydata na rodzinę zastępczą. Wizytacje w tych środowiskach uwidaczniały, że utworzone przez sąd rodziny zastępcze, wypełniają prawidłowo swoje obowiązki w zakresie opieki i wychowania małoletnich. W I półroczu 2008 r. Ośrodek wydał dwie negatywne opinie – sprawy były w toku.

Przygotowanie rodzin zastępczych na przyjęcie dziecka przebiegało sukcesywnie począwszy od wywiadu z osobą zgłaszającą gotowość przyjęcia dziecka, gdzie w trakcie rozmowy osoba była ukierunkowywana co do dalszych działań. Dalsze przygotowanie przebiegało podczas szkolenia w Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym pod kierunkiem specjalistów: psychologów i pedagogów. W uzasadnionych przypadkach prowadzone były indywidualne rozmowy, dotyczące przekazania informacji odnośnie dziecka.

[Dowód: akta kontroli, str. 362-363, 371]

Dane dotyczące rodzin zastępczych wraz z liczbą dzieci w nich umieszczonych zawarto w poniższej tabeli.

Tabela nr 5

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień:		
		1.01.2007 r.	31.12.2007 r.	30.06.2008 r.
1.	Liczba rodzin ogółem i liczba umieszczonych w nich dzieci	139 174	159 207	154 192
	Z tego:	×	×	×
1.1.	- liczba rodzin spokrewnionych z dzieckiem i liczba umieszczonych w nich dzieci	120 148	141 174	137 165
1.2.	- liczba rodzin niespokrewnionych z dzieckiem i liczba umieszczonych w nich dzieci z tego:	18 22	18 22	16 20
1.3.	- liczba rodzin zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem i liczba umieszczonych w nich dzieci, z tego:	1 4	1 11	1 7
1.3.1.	o liczba rodzin zawodowych wielodzietnych i liczba umieszczonych w nich dzieci	0	0	0
1.3.2.	o liczba rodzin zawodowych specjalistycznych i liczba umieszczonych w nich dzieci	0	0	0
1.3.3.	o liczba rodzin o charakterze pogotowia rodzinnego i liczba umieszczonych w nich dzieci	1 4	1 11	1 7

[Dowód: akta kontroli, str. 165]

2.3.2. Pracownicy Ośrodka nie posiadali uprawnień do prowadzenia szkoleń kandydatów na rodziny zastępcze i osób stanowiących rodziny zastępcze.

W 2007 r. wydano 33 opinie dla osób, które zgłosiły gotowość pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a do czerwca 2008 r. – 43 opinie.

Szkolenie rodzin zastępczych prowadził Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy (OAO), będący jednostką samorządową opieki społecznej. OAO prowadził rejestr osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, rejestr osób szkolonych, rejestr wydanych zaświadczeń o odbytym szkoleniu, rejestr wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych dla kandydatów na niespokrewnione rodziny zastępcze i ichteczki osobowe, dokumentacje wspierania rodzin zastępczych. Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze różnego typu prowadzili pracownicy OAO (dwóch pedagogów i psycholog) na podstawie programu „Rodzina” zatwierdzonego przez Ministerstwo Polityki Społecznej decyzją z dnia 21.10.2004 r. Pracownicy prowadzący szkolenia posiadali stosowne uprawnienia potwierdzone zaświadczeniami.

W badanym okresie OAO przeszkolił 28 rodzin zastępczych (38 osób), w tym: spokrewnionych - 24 rodziny (30 osób) i niespokrewnionych – 4 rodziny (8 osób).

[Dowód: akta kontroli, str. 371-374]

Stan przeprowadzonych szkoleń rodzin zastępczych na dzień 30 czerwca 2008 r.

Tabela nr 6

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób tworzących rodziny zastępcze	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	Liczba osób tworzących rodziny zastępcze przeszkolonych	§:3 (%)
1	2	3	4	5	6
Rodziny zastępcze spokrewnione	137	191	165	141	73,8
Rodziny zastępcze niespokrewnione	16	26	20	25	96,2
Rodziny zawodowe	1	1	7	1	100,0
Razem	154	218	192	167	76,6

[Dowód: akta kontroli, str. 429]

2.3.3. W celu dokonania oceny sprawowania nadzoru nad sytuacją opiekuńczo-wychowawczą oraz sposobu udzielania pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka objęto badaniem kontrolnym losowo wybraną dokumentację rodzin spokrewnionych z dzieckiem, rodzin niespokrewnionych z dzieckiem oraz dokumentację rodziny zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego.

Na podstawie dokumentacji 15 rodzin spokrewnionych z dzieckiem (10,9 % ogółem takich rodzin) i dokumentacji 3 rodzin niespokrewnionych z dzieckiem (18,8 % ogółem takich rodzin) i dokumentacji rodziny zawodowej (100 %) ustalono, że:

- co najmniej raz w roku pracownik socjalny zatrudniony w Ośrodku dokonywał oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- we wszystkich analizowanych przypadkach sytuacja dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej została oceniona prawidłowo,
- przyznana rodzinom zastępczym pomoc finansowa została ustalona w prawidłowej wysokości i przekazano ją terminowo,
- pomoc finansową przekazywano przelewem na wskazany rachunek bankowy.

W analizowanej dokumentacji rodzin zastępczych znajdowały się m.in. dokumenty:

- decyzje przyznające pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci,
- kwestionariusze cz. VII ocena sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- opinie o sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz sytuacji jego rodziny naturalnej,
- kwestionariusze cz. VI,



- ankiety dotyczące rodziny zastępczej i umieszczonego w niej dziecka,
- postanowienia, wyroki sądu,
- dokumentacja dziecka dotycząca jego dochodu, odpis aktu urodzenia.

Pani Mirosława Sz. stanowiąca rodzinę zawodową ukończyła szkolenie dla zawodowych rodzin zastępczych niespokrewnionych o charakterze pogotowia rodzinnego (zaświadczenie z 24.08.2004 r.). Komisja kwalifikacyjna przy Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym we Włocławku pozytywnie zaopiniowała kandydaturę pani Mirosławy Sz.

[Dowód: akta kontroli, str. 402]

Pomoc udzieloną rodzinom zastępczym za lata 2006-2008 (I półrocze) przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 7

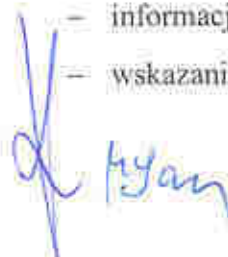
L.p.	Wyszczególnienie	Za okres roku/półroczn					
		31.12.2006 r.		31.12.2007 r.		30.06.2008 r.	
		Liczba rodzin	Kwota pomocy [zł]	Liczba rodzin	Kwota pomocy [zł]	Liczba rodzin	Kwota pomocy [zł]
1	Udzielona pomoc pieniężna ogółem (poza pomocą na usamodzielnienie)	157	1.509996,0	159	1.461167,0	154	742.216,0
1.1.	Comiesięczna pomoc na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka	157	1.407029,0	159	1.372989,0	154	696.478,0
1.2.	Jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	21	22.250,0	15	15.930,0	9	7.300,0
1.3.	Dodatki z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem	21	47.999,0	18	40.093,0	16	19.764,0
1.4.	Inne rodzaje pomocy finansowej (wynagrodzenie zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego)	1	32.718,0	1	32.155,0	1	18.674,0

[Dowód: akta kontroli, str. 167]

2.3.4. W celu dokonania oceny sposobu udzielania pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych badaniem objęto akta 10 usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych (21,3 % ogółem).

We wszystkich skontrolowanych aktach usamodzielniających się 10 wychowanków z rodzin zastępczych znajdowały się:

- informacje o wychowankach zamierzających się usamodzielić,
- wskazanie opiekuna usamodzielnienia,





- wnioski wychowanków o pomoc finansową, zaopiniowane przez opiekunów,
- zaświadczenia szkolne potwierdzające kontynuowanie nauki,
- wywiady środowiskowe,
- decyzje przyznające pomoc pieniężną i rzeczową,
- indywidualny program usamodzielnienia,
- plan kontynuowania nauki.

Ustalono, że pomoc pieniężna została ustalona w prawidłowej wysokości i przekazano ją terminowo na wskazany rachunek bankowy.

W decyzjach administracyjnych pomoc pieniężną na kontynuację nauki ustalano w sentencjach na okres „do czasu ukończenia nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat”.

Zgodnie z § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 ze zm.), zwanego w dalszej treści „rozporządzeniem w sprawie usamodzielnienia”, pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki jest przyznawana na czas trwania roku szkolnego i roku akademickiego.

[Dowód: akta kontroli, str. 401]

Pomoc mająca na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem za lata 2006-2008 (I półrocze) przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 8

Lp.	Wyszczególnienie	Za okres roku/półrocza					
		31.12.2006 r.		31.12.2007 r.		30.06.2008 r.	
		Liczba osób/ dzieci	Kwota pomocy nakłady [tys. zł]	Liczba osób/ dzieci	Kwota pomocy nakłady [tys. zł]	Liczba osób/ dzieci	Kwota pomocy nakłady [tys. zł]
I.	Udzielona pomoc pieniężna na usamodzielnienie się:						
I.	Ogółem, z tego dla wychowanków:	4	16210	13	77159	7	37881
I.1.	rodzin zastępczych	4	16210	4	19764	3	11529
I.2.	opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	-	-	-	-	-	-
I.3.	opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego	0	0	9	57395	4	26352
II.	Udzielona pomoc na kontynuowanie nauki ¹⁾ :						
2.	Ogółem, z tego dla	108	471935	111	463622	76	215049

¹⁾ W przypadku zmiany szkoły np. z gimnazjum na liceum uwzględniono dziecko jeden raz – w szkole stopnia niższego.

Lp.	Wyszczególnienie	Za okres roku/półroczna					
		31.12.2006 r.		31.12.2007 r.		30.06.2008 r.	
		Liczba osób/ dzieci	Kwota pomocy nakłady [tys. zł]	Liczba osób/ dzieci	Kwota pomocy nakłady [tys. zł]	Liczba osób/ dzieci	Kwota pomocy nakłady [tys. zł]
	wychowanków:						
2.1.	rodzin zastępczych, z tego kontynuujących naukę w:	69	306953	70	290860	47	142468
2.1.1.	gimnazjum	3	12667	1	1976	-	-
2.1.2.	szkole zawodowej	8	36782	8	42477	6	17230
2.1.3.	liceum, technikum	25	106833	30	114523	18	45879
2.1.4.	szkole policealnej	11	45955	10	37320	12	28961
2.1.5.	na studiach wyższych	22	104716	22	94564	21	49410
2.2.	placówek opiekuńczo- wychowawczych typu rodzinnego kontynuujących naukę w:	-	-	-	-	-	-
2.2.1.	- gimnazjum	-	-	-	-	-	-
2.2.2.	- szkole zawodowej	-	-	-	-	-	-
2.2.3.	- liceum, technikum	-	-	-	-	-	-
2.2.4.	- szkole policealnej	-	-	-	-	-	-
2.2.5.	- na studiach wyższych	-	-	-	-	-	-
2.3.	placówek opiekuńczo- wychowawcze typu socjalizacyjnego kontynuujących naukę w:	39	164982	41	172762	29	72581
2.3.1.	- gimnazjum	5	8314	3	10265	0	0
2.3.2.	- szkole zawodowej	8	32260	7	26961	3	6423
2.3.3.	- liceum, technikum	22	106118	24	99960	20	50340
2.3.4.	- szkole policealnej	1	2455	5	25694	4	9388
2.3.5.	- na studiach wyższych	3	15835	2	9882	2	5930
III.	Udzielona pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym						
3.	Ogółem, z tego dla wychowanków:	5	7086	4	5356	6	9256
3.1.	rodzin zastępczych	1	421	0	0	0	0
3.2.	opuszczającymi placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	-	-	-	-	-	-
3.3.	opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego	4	6665	4	5356	6	9256
IV.	Udzielona pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej:						
4.	Ogółem, z tego dla wychowanków:	18	75687	15	67198	12	48751

L.p.	Wyszczególnienie	Za okres roku/półroczia					
		31.12.2006 r.		31.12.2007 r.		30.06.2008 r.	
		Liczba osób/dzieci	Kwota pomocy nakłady [tys. zł]	Liczba osób/dzieci	Kwota pomocy nakłady [tys. zł]	Liczba osób/dzieci	Kwota pomocy nakłady [tys. zł]
4.1.	rodzin zastępczych	8	36586	9	37552	8	33928
4.2.	opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	-	-	-	-	-	-
4.3.	opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego	10	39101	6	29646	3	14823
V.	Udzielona pomoc w uzyskaniu zatrudnienia						
5.	Ogółem, z tego dla wychowanków:	-	-	-	-	-	-
5.1.	rodzin zastępczych	-	-	-	-	-	-
5.2.	opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	-	-	-	-	-	-
5.3.	opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego	-	-	-	-	-	-

[Dowód: akta kontroli, str. 406-408]

2.3.5. Wpływy z opłat od rodziców z tytułu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej:

- w 2007 r. – 3.715 zł
- w I pół. 2008 r. – 3.157 zł

[Dowód: akta kontroli, str. 368]

Rada Miasta Włocławek określiła warunki częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej oraz osoby pełnoletniej przebywającej w rodzinie zastępczej w uchwale Nr 69/XXV/2004 z dnia 11.10.2004 r. i następnie w uchwale Nr 43/IX/2007 z dnia 18.06.2007 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 379-382]

Liczba decyzji dotyczących zwolnienia z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej:

Wydane przez Ośrodek decyzje	Liczba	
	w 2007 r.	w I połowie 2008 r.
zwalnijące częściowo z odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	-	2
całkowicie zwalnijące z odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	100	123

[Dowód: akta kontroli, str. 363]

2.3.6. Rodziny zastępcze, poza wsparciem finansowym korzystały z poradnictwa prowadzonego przez specjalistów oraz porad prawników zatrudnionych w Ośrodku. Informacje w tym zakresie znajdowały się w dokumentacji prowadzonej przez te osoby i instytucje (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Adopcyjno Opiekuńczy, Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz PFRON).

Wsparcie dla rodzin zastępczych obejmowało m.in.: środowiskowe wsparcie przez pracownika socjalnego, pedagoga w miejscu zamieszkania (w badanym okresie – 150 wizyt w środowisku domowym), rozmowy wspierające i psychoedukacyjne, interwencje pracowników merytorycznych w instytucjach (sądy, służba zdrowia, placówki oświatowe), prowadzenie grup wsparcia niespokrewnionych rodzin zastępczych.

Ośrodek co najmniej raz w roku informował sąd rodzinny o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz o sytuacji rodziny naturalnej dziecka. Informacje te zostały sporządzone w oparciu o wywiad środowiskowy, który przeprowadzano co najmniej raz w roku. W 2007 r. w 5 przypadkach Ośrodek wskazał na konieczność włączenia do współpracy kuratora sądowego. Wnioski te zostały uwzględnione. W jednym przypadku stwierdzono trudności wychowawcze w rodzinie zastępczej i Ośrodek pismem z dnia 19.09.2007 r. wystąpił do Sądu Rodzinnego we Włocławku o podjęcie stosownej decyzji w sprawie tej rodziny oraz rozważenie umieszczenia małoletniej w odpowiednim typie placówki. Sąd Rodzinny rozwiązał rodzinę zastępczą w osobie Janiny M.

W 2008 r. Ośrodek zgłosił zastrzeżenia w przypadku 3 rodzin zastępczych. W trakcie prowadzono 2 sprawy o rozwiązanie rodziny zastępczej z uwagi na niewydolność opiekuńczo-wychowawczą spowodowaną podeszłym wiekiem osoby dotychczas pełniącej funkcję rodziny zastępczej oraz nieprawidłowym wywiązywaniu się z powierzonych obowiązków.

[Dowód: akta kontroli, str. 364, 369-370, 374-375, 378]

2.4. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.

2.4.1. Sprawami placówek opiekuńczo wychowawczych zajmowały się dwie osoby:



- Lidia Sz. – wyższe magisterskie na kierunku pedagogika,
- Iwona W. – wyższe magisterskie na kierunku pedagogika.

[Dowód: akta kontroli, str. 181]

Na terenie Miasta Włocławek funkcjonował Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy.

Liczbę i rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz liczbę umieszczonych w nich wychowanków przedstawiono w poniższych tabelach.

Placówki publiczne:

Tabela nr 9

Lp.	Typy placówek opiekuńczo-wychowawczych	Stan na dzień:								
		1.01.2007 r.			31.12.2007 r.			30.06.2008 r.		
		liczba placówek	liczba miejsc	liczba wychowanków	liczba placówek	liczba miejsc	liczba wychowanków	liczba placówek	liczba miejsc	liczba wychowanków
I.	Ogółem z tego w:	2	64	57	2	71	62	2	72	66
I.1.	interwencyjnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.2.	rodzinnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.3.	socjalizacyjnej	2	64	57	2	71	62	2	72	66
I.4.	wielofunkcyjnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Placówki niepubliczne:

Tabela nr 10

Lp.	Typy placówek opiekuńczo-wychowawczych	Stan na dzień:								
		1.01.2007 r.			31.12.2007 r.			30.06.2008 r.		
		liczba placówek	liczba miejsc	liczba wychowanków	liczba placówek	liczba miejsc	liczba wychowanków	liczba placówek	liczba miejsc	liczba wychowanków
I.	Ogółem z tego w:	-	-	-	2	36	36	2	36	36
I.1.	interwencyjnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.2.	rodzinnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.3.	socjalizacyjnej	-	-	-	2	36	36	2	36	36
I.4.	wielofunkcyjnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-

[Dowód: akta kontroli, str. 403]

Pomiędzy Gminą Miasto Włocławek a dwoma podmiotami niepublicznymi prowadzącymi placówki opiekuńczo-wychowawcze zawarto umowy o realizację zadania z zakresu pomocy społecznej:

- dnia 30.03.2007 r. z Caritas Diecezji Włocławskiej prowadzącej Dom Dziecka im. Księdza Biskupa Wojciecha Owczarka Caritas Diecezji Włocławskiej,

[Podpis: K. Myjan]

[Podpis]

- dnia 30.03.2007 r. ze Zgromadzeniem Zakonnym Córek Najczystszeo Serca Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Nowym Mieście nad Pilicą prowadzącym Dom Dziecka „PAULINKA” we Włocławku.

Do powyższych umów zawarto aneksy, które weszły w życie dnia 23.06.2007 r. Aneksy wprowadzały regulację określającą przypadki pomniejszenia kwoty dotacji w związku z nieobecnością dzieci w placówce.

[Dowód: akta kontroli, str. 415-428]

2.4.2. Liczba dzieci skierowanych przez Ośrodek do placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- w 2007 r. - 70 osób,
- w 2008 r. (I pół.) - 22 osoby.

W badanym okresie nie było przypadków odmowy skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Przy kierowaniu dzieci przestrzegano zasady nie rozdzielania rodzeństwa.

[Dowód: akta kontroli, str. 364]

2.4.3. Zarządzeniem Nr 34/2007 Prezydent Miasta Włocławek dnia 7 marca 2007 r. ustalił na 2007 r. średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych dla których organem prowadzącym jest Miasto Włocławek (Dz. Urz. Woj. Kuj. Nr 75, poz. 1219). Koszty przedstawiały się następująco:

- Dom Dziecka Nr 1 przy ul. Żytnej 55 we Włocławku: 3198,16 zł,
- Dom Dziecka Nr 2 przy ul. Sielskiej 3 we Włocławku: 3112,55 zł.

Zarządzeniem Nr 16/2008 Prezydent Miasta Włocławek dnia 25 lutego 2008 r. ustalił na 2008 r. średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez Miasto Włocławek oraz przez podmioty niepubliczne na zlecenie Prezydenta Miasta Włocławek (Dz. Urz. Woj. Kuj. Nr 45, poz. 676). Koszty te w placówkach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Włocławek przedstawiały się następująco:

- Dom Dziecka Nr 1 przy ul. Żytnej 55 we Włocławku: 3.283,83 zł,
- Dom Dziecka Nr 2 przy ul. Sielskiej 3 we Włocławku: 3.393,36 zł.

W placówkach prowadzonych przez podmioty niepubliczne na zlecenie Prezydenta Miasta Włocławek koszt ten wynosił:

- Dom Dziecka im. Ks. Bp. Wojciecha Owczarka Caritas Diecezji Włocławskiej przy ul. Leśnej 2a we Włocławku: 2.700,10 zł;
- Integracyjny Dom Dziecka "PAULINKA" przy ul. Pszczęlej 20 we Włocławku: 2.721,04 zł.

Na podstawie 30 losowo wybranych decyzji administracyjnych o ustaleniu wysokości odpłatności za pobyt wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (20 decyzji wydanych w 2007 r. i 10 decyzji wydanych w I połowie 2008 r.) ustalono, że zachowane zostały przepisy kpa oraz art. 81 ust. 1-6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.).

Objęte badaniem kontrolnym decyzje były zgodne z uchwałą Nr 44/IX/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie określenia warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z ponoszenia opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz z poprzednią uchwałą Nr 70/XXV/2004 Rady Miasta Włocławek z dnia 11 października 2004 r.

Przed wydaniem decyzji administracyjnych o ustaleniu wysokości odpłatności za pobyt wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych Ośrodek przeprowadził wywiad środowiskowy u Strony. Zgromadzono komplet dokumentacji dotyczącej dochodów osoby, w stosunku do której ustalano odpłatność za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

[Dowód: akta kontroli, str. 384]

2.4.4. Wpływy z opłat od rodziców z tytułu pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej:

- w 2007 r. – 1.112 zł,
- w I poł. 2008 r. – 748 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 368]

Rada Miasta Włocławek określiła w uchwale Nr 70/XXV/2004 z dnia 11.10.2004 r. i następnie w uchwale Nr 44/IX/2007 z dnia 18.06.2007 r. warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z ponoszenia opłat za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela nr 11

Wydane przez Ośrodek decyzje	Liczba	
	w 2007 r.	w I połowie 2008 r.
zwalniające częściowo z odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	1	37
całkowicie zwalniające z odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	77	5

[Dowód: akta kontroli, str. 363, 385-388]

2.4.5. W latach 2007-2008 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Włocławkiem przebywało 89 dzieci, a na dzień 30 czerwca 2008 r. umieszczonych było 59 małoletnich.

W badanym okresie Miasto Włocławek zawarło porozumienia z powiatami w sprawie umieszczenia dziecka i wysokości wydatków na utrzymanie wychowanka. Skierowano ogółem 34 dzieci z Włocławka do placówek na terenie innych powiatów:

Tabela nr 12

Lp.	Powiat	w 2007 r.	w I połowie 2008 r.
		liczba dzieci	liczba dzieci
1.	Gniezno	2	1
2.	Toruń	2	4
3.	Kutno	8	5
4.	Włocławek (ziemski)	7	-
5.	Sieradz	1	-
6.	Tonowo	1	-
7.	Brodnica	-	1
8.	Aleksandrów Kujawski	-	1
9.	Chelmno	-	1

[Dowód: akta kontroli, str. 364, 377]

W 2007-2008 r. (I pół.) placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie Miasta Włocławek opuściło 72 dzieci z następujących przyczyn:

Tabela nr 13

Nazwa placówki	liczba dzieci, które powróciły do domu rodzinnego	liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	przeniesienie do innej placówki socjalizacyjnej	umieszczenie w MOW/MOS/DPS	adopcja	usamodzielnienie
Dom Dziecka nr 1, ul. Żymia 55	2	-	-	4 (w tym 1-DPS)	-	6
Dom Dziecka nr 2, ul. Sielska 3	12	6	7	-	21	1

Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” ul. Pszczela 20	2	1	3	1	-	2
Dom Dziecka „Caritas” ul. Leśna 2a	1	-	2	1	-	-
Razem	17	7	12	6	21	9

W oznaczonym okresie, z usamodzielnianych dwie osoby skorzystały z mieszkań chronionych.

Przeciętny czas pobytu w/w dzieci w placówkach socjalizacyjnych wynosił:

- dzieci w wieku 0-6 lat (Dom Dziecka nr 2) – 8 miesięcy,
- dzieci w wieku powyżej 6 lat (pozostałe placówki) – 4 lata i 8 miesięcy.

[Dowód: akta kontroli, str. 365]

Działania podejmowane przez Ośrodek w celu skrócenia pobytu dzieci w poszczególnych placówkach:

- 1) Częste rozmowy z rodzinami wychowanków. Wspieranie rodziców i utwierdzenie ich w cennej roli rodziny w życiu dziecka.
- 2) Aktywizacja i motywowanie do podjęcia zatrudnienia, zdobycia, zmiany bądź podnoszenia kwalifikacji.
- 3) Motywowanie do zmiany stylu życia np. podjęcia leczenia odwykowego.
- 4) Bieżąca współpraca z sądami i kuratorami rodzinnymi mająca na celu zaktywizowanie rodzica do częstych odwiedzin.
- 5) Pomoc rodzicom w uzyskaniu zgody sądu na urlopowanie dzieci do domów rodzinnych i monitoring przebiegu w/w pobytu.
- 6) Udzielanie rodzinom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego także po opuszczeniu przez dziecko placówki, poradnictwo w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
- 7) W przypadku braku zainteresowania rodziców losem dziecka dążenie do szybkiego uregulowania sytuacji prawnej dziecka, w celu umożliwienia adopcji bądź pozyskania rodziny zastępczej.
- 8) Umacnianie więzi rodzinnych.

[Dowód: akta kontroli, str. 365-366]



